

A Fővárosi Ítéltábla dr. ... ügyvéd által képviselt ... felperesnek dr. ... pártfogó ügyvéd által képviselt alperes nevealperes ellen fuvarkölttség megfizetése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2019. március 19-én meghozott 7.G.40.296/2018/11. számú ítélete ellen az alperes részéről 12. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja; kötelezi a felperest, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessen meg 303.740 forint le nem rótt jogorvoslati illetéket, továbbá megállapítja, hogy az alperes képviselőjét ellátó dr. ... pártfogó ügyvéd első- és másodfokú eljárásban felmerült díját a felperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetnek helyt adott és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 11.872 euró tőkét és ennek 2010. december 23. napjától a kifizetés napjáig járó, a kibocsátó jegybank által meghatározott alapkamat nyolc százalékponttal növelt értékű kamatát, valamint 415.104 forint perköltséget; megállapította, hogy az alperes számára kirendelt dr. ... pártfogó ügyvéd ügyvédi munkadíját az állam viseli.

Álláspontja szerint a peres felek között az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 488. § (1) bekezdése szerinti fuvarozási szerződés jött létre, amelyben megállapodtak, hogy a fuvarozó alperes teljesítése során felmerülő költségeket a felperes előlegezi ... kártya átadásával, az azzal felhasznált szolgáltatások ellenértékének az elszámolásában egyeztek meg, a fuvardíjba történő beszámításra azonban - a fuvardíjak kifizetésének az elmulasztása miatt - nem került sor. A felperes a ... kártyával igénybe vett szolgáltatásokról a számlákat kiállította, melyek átvételét - az alperes vitatásával szemben - okirattal igazolta. A becsatolt bizonylatokból kétségmentesen megállapítható volt, hogy a felperes az alperesnek átadott ... kártya felhasználásával felmerült költségeket érvényesít, azokon a perbeli kártya beazonosítható száma szerepel. Az alperes a személyes meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy a kártyát nem csak maga, hanem más sofőrök is használták, ennek azonban nincs jelentősége, mert a peres felek közötti szerződésben a ... kártyához fűződő vásárlások ellenértéke megtérítésére vállalt kötelezettséget, függetlenül attól, hogy az ténylegesen melyik gépkocsi használatával merült fel.

Nem osztotta az elsőfokú bíróság az alperes elévülési kifogását; rögzítette, hogy a számlák átadására 2011. január 3-án került sor, a felperes az igényét az alperes által vele szemben fuvardíj megfizetése iránt indított perben 2013. május 23-án előterjesztett beszámítási kifogással érvényesítette, mely az

elévülést a rPtk. 327. § (1) bekezdése alapján megszakította. A beszámítási kifogás - bizonyítatlansága miatt - elutasításra került, így érdemi elbírálást nem nyert a 7.G.40.456/2011. szám alatti perben, az elévülés az ítélet jogerőre emelkedésével, 2015. február 12-én újra indult. A felperes a keresetét 2016. április 7-én nyújtotta be, tehát az igényét az ötéves elévülési időn belül érvényesítette.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte a megváltoztatását, a kereset elutasítását.

Álláspontja szerint a felperes az elévülés megszakítását alátámasztó bizonyítékot nem terjesztett elő, ezért az ítéletben az elévülési kifogás elutasítására levont jogi következtetés téves a rPtk. 324. § (1) bekezdésére, a rPtk. 325. § (1) bekezdésére és a rPtk. 326. § (1) bekezdésére figyelemmel. Önmagában az a körülmény, hogy a peres felek között jelen bíróság előtt 7.G.40.456/2011. számon indult, jogerős ítélettel zárult perben a felperes beszámítási kifogást terjesztett elő, az elévülés megszakítására nem vezetett, ugyanis azon perben a követelése jogszerűségét nem igazolta, sem számlákat, sem azok átvételéről szóló bizonylatot nem csatolt, ezért az alá nem támasztott beszámítási kifogás az elévülés megszakítására nem vezethetett. A számlák átadás-átvételét igazoló okiraton szereplő 2011. január 3-i időponthoz képest öt év elteltével, 2016. január 3-án a felperes igénye elévült. A jelen pert a fenti időpontot követően, 2016. április 7-én indította meg, ezért a követelése bírói úton nem érvényesíthető. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ... tanúkénti meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványát indokolás nélkül mellőzte, kérte nevezett tanú másodfokú eljárásban történő meghallgatását.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását helyes indokai alapján. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság a megfelelően megállapított tényállásból érdemben helyes jogi következtetésre jutott, valamint nem tévedett, amikor az elévülési kifogásnak nem adott helyt. Iratellenes a fellebbezési előadás a beszámítási kifogással érvényesített követelésre vonatkozó iratok becsatolásának a hiányára, ugyanis a 7.G.40.456/2011. számon folyamatban volt perben benyújtotta a követelés jogalapját igazoló számlát és az annak átvételét igazoló okiratot is, az alperes által állított okból tehát az elévülés nem következett be. Nem évült el a követelés azért sem, mert a felperes az elévülési időn belül az alperest teljesítésre felszólította, aki ezt követően a számlák visszaküldésével vitatta a követelés megalapozottságát, ez a körülmény azt az alperesi előadást is cáfolja, hogy nem rendelkezett számlákkal. Szükségtelen a fellebbezésben indítványozott tanúbizonyítás, azt jogszerűen mellőzte az elsőfokú bíróság, csak a per indokolatlan elhúzódását eredményezte volna.

Az alperes fellebbezése az alábbiak szerint megalapozott.

Az alperes védekezése folytán elsődlegesen elbírálandó elévülési kifogás tekintetében az elsőfokú bíróság a tényállást kellően feltárta, azonban abból tévesen vonta le a védekezés adatainak hiányára vonatkozó jogi következtetését és jutott arra, hogy a felperes követelése bírósági úton érvényesíthető.

A fordított perfelállású, jelen elsőfokú bíróság előtti 7.G.40.456/2011. számú perben, a másodfokú eljárásban meghozott 14.Gf.40.035/2014/7. számú ítéletében a Fővárosi Ítéletábróla rögzítette, hogy a peres felek között 2010. október 8-án fuvarozási keretszerződés jött létre, az eseti megállapodások nemzetközi közúti fuvarozásra vonatkoztak, ezért a jogviszonyra a rPtk. 506. § (1) bekezdésén keresztül alkalmazandó az 1971. évi 3. számú tvr.-rel kihirdetett Nemzetközi Közúti Arufuvarozási Szerződésről szóló Egyezmény (CMR).

A felperes kereseti követelése a fuvarozási tevékenység ellátása céljából az alperesnek átadott üzemanyag- és szolgáltatási kártya használatából keletkező igény, amit arra alapított, hogy a fuvarozási keretszerződés 15. pontjában az alperes a ... kártyával felhasznált összeg megtérítéséért teljes anyagi felelősséget vállalt, az elszámolás technikai megoldásaként abban állapodtak meg, hogy a felhasznált összeg kiszámlázásra és a fuvardíjából levonásra kerül.

A fentiekből következően a jelen per tárgyát is a fuvarozási jogviszonyból származó pénzkövetelés, az egyes fuvarfeladatok teljesítése során felmerült, a felperes által előlegezett és az alperes által viselendő költség képezi, mely fuvaroztatói igény elévülése tekintetében - az érvényesített jog kétségmentes fuvarkötelmi jellegéből adódóan - a CMR 32. cikke alkalmazásának van helye.

A CMR 32. cikke szerint a hatálya alá eső fuvarozáson alapuló igények - kivéve a szándékosság vagy súlyos gondatlanság esetét - egy év alatt évülnek el; az elévülési idő kezdete - amennyiben az igény nem a küldemény részleges vagy teljes elvesztésével, megsérülésével, illetve kiszolgáltatási késedelmével összefüggő - a CMR 32. cikk 1.c.) pontja szerint a fuvarozási szerződés megkötését követő három havi időtartam eltelté; az elévülési határidőbe nem számít az a nap, amelyen az elévülési idő kezdődik.

Az elévülési idő kezdetének a meghatározása körében - a fuvarszerződés keretjellege folytán - nem a 2010. október 8-i időpont, hanem az egyes eseti megállapodások létrejöttének az időpontja lenne releváns. Figyelemmel azonban arra, hogy a költségek fuvarfeladatonkénti megosztására nincs adat, az viszont kétségmentesen megállapítható volt a peres felek közötti 7.G.40.456/2011. számú perben becsatolt eseti fuvarmegbízásokból, hogy a megkötésükre 2010. december 1-jével bezárólag került sor, a perbeli követelés elévülése az utolsó, 2010. december 1-jén kelt megbízás alapulvételével a CMR 32. cikk 1.c.) pontja alkalmazásával - legkésőbb - 2011. március 2-án megkezdődött. Az ezen időponttól számított, a CMR 32. cikk 1. pontja szerinti egy éves elévülési határidő a CMR 32. cikk 3. pontjának utolsó fordulatán keresztül alkalmazandó rPtk. 327. § (1) bekezdése szerinti megszakító cselekmény nélkül telt el, ezért az elévülés 2012. március 2-án bekövetkezett.

A felperes a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmét a fenti határidőt többszörösen elmulasztva, 2016. április 7-én nyújtotta be. A rPtk. 325. § (1) bekezdése értelmében elévült követelést bírósági úton nem lehet érvényesíteni, ezért a kereset elutasításának lett volna helye.

Rámutat a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy lejárt elévülési határidő megszakítása fogalmilag kizárt, ezen okból és nem a fellebbezésben kifejtett okból tulajdonított tévesen jelentőséget az elsőfokú bíróság a peres felek közötti 7.G.40.456/2011. számú perben 2013. május 23-án benyújtott beszámítási kifogásnak és tekintette azt az elévülés újbóli megkezdésére vezető megszakító cselekménynek.

Az elévülés bekövetkezte szempontjából érdektelen a beszámítási kifogás érdemi vizsgálata, annak ugyanis - abban a perben elévülési kifogás előterjesztése hiányában - perjogi akadálya nem volt.

A megszakítás kizártsága miatt a felperes is tévesen hivatkozott a fellebbezési ellenkérelmében arra, hogy a dátumszerűen meg sem jelölt, az alperes által vitatott, nem igazolt fizetési felszólítása - melyre a 2017. június 22-i tárgyaláson tett előadása szerint az alperes 2015. március 31-én válaszolt, amelyben a követelést vitatta és a számlákat visszaküldte - az elévülést megszakította.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi III. törvény (rPp.) 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

Az alperes az eredményes fellebbezése folytán az első- és a másodfokú eljárásban egyaránt pernyertes lett, ezért a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a rPp. 239. §-a alapján alkalmazandó

rPp. 87. § (1) bekezdés szerint a pervesztes felperes köteles az alperes képviselőjét ellátó pártfogó ügyvéd díjának a viselésére, továbbá a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte az alperes költségmentessége folytán le nem rótt 303.740 forint jogorvoslati illeték Magyar Államnak, külön felhívásra történő megfizetésére.

Budapest, 2019. november 5.

. Kurucz Zsuzsánna s. k.
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k., Felker László s. k.
előadó bíró

bíró